

A HATOSLÁNYOS KÉP

(Ágnis)

Indulok Rózához.

Nem elég saját esettségem, a testi nyavalyák, és Nagymama, aki nem beszél, nem mozog. Negyedik napja.

Most ez az ügy is. Anyám mindig is mondta, nálunk nem voltak ilyenek. Tévedés lehet. Hiába ez az írás, ez a mocskos mondat a fénykép hátán, ráadásul Lidia írása. A mi családukban is voltak nehézségek, mondta mindig is anyám, és nálunk is bűnökbe érhetek volna ezek a nehézségek, mégsem, anyám csak nehézségeket és bánkódásokat említett. Saját félárvaságát és az örökösen megörökölt, örökösen egyetlen pár cipőjét.

De ezek nem bűnök. Ezek nehézségek.

Tehát ez az írás a kép hátán, és éppen Lidia írásával, és értse meg anyám, tudnom kell az igazságot. A legkézenfekvőbb a hamisítás. Valami gonosz tréfa, mit tudom én, de nem hagyhatom a levegőben, és anyám bólogat, Nagymama medicináztatásába kezd, infúzióellenőrzés, egy újabb adag mindenből, majd ecetes vizes zsebkendő, a feje búbjától a válláig, a feje búbjától a válláig felfrissítem, mondja.

Nagymama felfrissítése eltart.

De ugye tudom, ez százéves fénykép. A hatoslányos. Rajta Anna, Róza, Juszta, Nagymama, Ágnis, Sári, már felismerhetetlenek. És milyen igazságot szeretnék, hát mekkora távlatok ezek, hát hányadik generáció vagyok.

Hetvennégy év, válaszolom, és harmadik generáció. És hatukból négyen még élnek, és Rózával, Annával és Ágnissal még beszélgetni lehet. Ez csoda. Maga a lehetőség.

Hat lány a képen, Róza, Anna, Ágnis is, és a kép hátán, hogy valaki bűnös. Ők kibogozhatják ezt a homályt, ki volna az.

Anyám tegnap egyedül csutakolta le Nagymama testét. De minden nap el kell ezt végezni. Mert a felfekvéstől a Drágajóisten őrizzen. És ebbe nem szeretné bevonni apámat. Ugye segítetek.

De, ha már itt tartunk, ennél a fényképnél, esetleg Anna. Nála fellépett valami kicsi formátlanság. Mit jelent ez, kérdezem, hogy formátlanság.

Esetleg Anna. Anna szelleme elformátlanodott. Igen, anyám a szellemét mondaná, vagy a lelkét, nehéz megkülönböztetni ezt a kettőt, mi is a különbség, kérdezi. De a képen bűnről van szó, nem formátlanságról. A bűn az bűn. Az más. És anyám, ahogy elnézi hatukat, semmi rendkívüli, csak a semmiségek. A nehézségek. De ezekből gyönyörűség született, szilárdság, kicsi szilárd kövek teremnek a lábunk alatt, elrugaszkodunk, és újabb kicsi szilárd kövön landolunk. Ez a túlélés, mondja anyám. És a kövekre a Drága Úrjézus még tanításokat is vés. De anyám csak ismételni tudja, Anna sem volt bűnös, mert Anna nem volt már Anna. A lelke elformátlanodott.

És, ahogy mondta, bűn és formátlanság nem ugyanaz.

Számomra mind kedvesek. Vakációkban becsontolódtam Nagymama mellé, soroltuk, soroltuk a fotográfiákat, kiváltképpen ezt a hatoslányosat, Anna a legszebb, nem a családban, az egész faluban, Anna fényes, és Róza, Jusztina, Sári, és következő este előlről, Anna, a faluban ő a legszebb, és Róza, Jusztina, és hogy ezek a lányok azok a nagynénik, fordítva, azok a lányok ezek a nagynénik, öregszagúak egytől egyig, kivéve Nagymamát, ez a Róza a képen és az a Róza, és a kettő ugyanaz, és a többiek, Anna, Ágnis. Felfoghatatlan. És Sári, kérdeztem minden este. Anyám keresztanyja, mondta Nagymama. Miért nem ismertem, kérdeztem. Nagyon szerette anyámat, válaszolta Nagymama. És Jusztina, ő hová tűnt.

De Annát ne félkegyelműnek képzeljem. Anna félkegyelműsége nem rendes félkegyelműség volt. Visszakottyant a gyermekkorba. A lelke és a belátása odalett. Egyik pillanatról a másikra a szíve odalett. Huszonhét éves korában a disznók elé vetette a lelkét. Körülbelül huszonhét éves korától Anna többé nem volt Anna, nem volt fényes. A szívét a disznó férfiak elé vetette.

Nem szeretném, ha rosszat gondolnál róla, mondja anyám.

Miután Rózánál krémest eszünk, minden áldott este egy krémes, mutatja diadalmasan, a lányom hozza, és nézzem a hűtőszekrényét, a második polcon sorakoznak a francia krémesek, és miután egyet kettévág és nyalakodunk, előhozakodom a fényképpel.

Róza szívárványossá válik. Nem tudja. Nem is tudja. Emlékszik is, meg nem is erre a hatoslányos képre. És hiszi is, meg nem is ezt az írást. És egyáltalán, ez az írás, hogy a bűnös asszony is köztük, Lidia ilyen nem mondhatott. Az ő anyjuk nem ítélkezett. De ha már kérdezem, mi az ő véleménye, hogy egy közülük bűnös, és ki volna az az egy a hatból, neki biza eszébe jutnak a régi idők, és a kicsit korábbiak, és a kicsit későbbiek. Egy-

forma idők. Fotográfia előttiék és utániak, és a kettő közötti is egyforma, a pillanat, amikor ők hatan egymásba ölelkeztek, a vén zsidó pisszentett, na most, ők beleborzongtak, és elkészült.

Nézzem például Agnist. Bűnös is volt, és nem is.

Mert gondoljam végig, ha nem történt volna Vencivel az a baleset, ha az apjuk, Ferenc nem járta volna a falut, és Venci nem ment volna a cséplőgépre. De az apjuk, Ferenc járta a falut, kurátor volt, mit tehetett, minden munka rászakadt, abban az évben még az olajprés ügye is, mert a pap kitalálta az olajprést, a nép nem akart plusz rovatalt fizetni, és a hírük Kolozsvárig jutott, még a püspök is kiszállt hozzájuk, követelte a globális adót. Mindenki fizeti. A kisebb és gyengébb eklézsiák is. Egyedül ők ellenkeznek. A presbitérium és a száztagú gyűlés leszavazta, cirkuszoltak a templom előtt, globális adót nem fizetünk, semmiképpen, és Róza elmondhatja, ezekben a napokban is ezzel várták Ferencet a családok, ezekben a napokban, mikor Vencivel történt az a baleset, pedig Ferenc nem is a globális adó ügyében járt, az olajprést kellett lebeszélni, van az eklézsiának egy kicsi megtakarítása, ehhez mi is hozzátehetünk, ahogy mondta Ferenc, van a bankban valamennyi, csak ötvenezer lej hiányzik, ezt a hívektől kellene, utána az épületet és a gépeket beállítjuk, az még kétszázötvenezer lej, de azt már a bankkal intézzük, mondta Ferenc, és ha befejeznék végre a patáliázást, és befizetnék ezt az olajprés-rovatalt, soha többé nem fájna a fejük. Ha az egyház megvásárolná az olajpréses gépeket, hosszú évezedekre béke lehetne a faluban. És nem, nem ez a pap intézte, hogy román világ legyen, hogy elvegyék az egyház javait, iskolákat, egyetemeket, mert, ahogy mondta sokszor, százszor, a globális adót erre fordítják Kolozsváron, ebből a célból rendelték el, és ha az olajprés jövedelméből az egyház kifizetné ezeket a rovatalokat, minden családot egyen-egyenként, ezt a globális adót, ami, jól értsék meg és fogják fel végre, ez egy nagy közös érdek, erdélyi magyar érdeknek nevezné, nem volna több cirkuszolás. De nem, őket ez a nagy közös érdek, mondták, egyáltalán nem érdekli, őket a Paperdó és Gátfark, a liszt, cipő, irka. És a bolond is tudja, hogy háború lesz. Miféle dolog most itt hosszú békéről beszélni. Lerongyosodni háború előtt.

És, ha jól emlékszik Róza, Venci balesetének napján ráadásul a bikák is elszabadultak a Kökönyés utcából, a legények viccelték meg a falut. Éppen aznap. Randalíroztak az utcákon, a gyermekek és asszonyok alig merészkedtek ki, a Kökönyés utca közelébe egyáltalán. A tejet nem lehetett elhordani. Megitták végre az összes tejet, öt litret is egyetlen család, de most nem erre akar kitérni.

Mert látod, ez az Ágnis.

Ha nem történt volna Vencivel a baleset, Venci nem vette volna el Ágnist. De Ferenc a falut járta, és Vencit küldte maga helyett csépelni, és Vencinek a jobb keze odalett.

Hogy van Nagymama. Hogy van nagyanyád. Ugyanaz. Nem beszél. Négy napja.

Még visszatérhet, mondja Róza. Ahogy egykoron.

Hogyhogy egykoron. Kérdezzem anyámat, neki részletesen elmondta.

A bikák végre elfáradtak. Délutánra egymásnak dőltek a kocsmá előtt, a fejüket támasztották, és nézték a férfiakat. A férfiak csak kármokodtak, törné ki az összeset nyavalya, a bikákat, a legényeket, basznának ők is, mint ezek a bikák. Nekibátorodtak, és ostorral hajtani kezdték végre az elszabadult csordát, neki a Kökönyés utcának. A bikák szépen beálltak egyes sorba, az utca közepén haladtak, mikor szembementek Venci szekérével. Mózsi bá hajtotta a szekeret Vencivel, sokáig emlegette, mikor vitte Vencit a szekér aljára, és szembejötttek a bikák, a szíve majdnem elhasadt, ez volt Mózsi bá szavajárása, odamentek a szekérhez, legalább negyedórát veszítettek ezzel. Venci lópokrócon feküdt, lepedővel jó szorosan becsavarták a karját, óvatosan hajtotta Mózsi bá a lovakat, mert Venci jajgatott a huppadásokon, végül behunyta a szemét, és egyetlen mukk nélkül feküdt, Mózsi bá nem is mert ránézni, él-e, hal-e.

Otthon kiterítették Vencit az udvar közepére, a szomszédok szétfutottak Lidiáért és az apjukért, közben az asszonyok újrakötötték Vencit. Jó órába is beletelt, mire előkerültek Lidiáék.

És irány a vásárhelyi kórház.

Szóval, ez a hatoslányos kép, Anna, utána maga, Róza, és Jusztina, akitől fogalmam sincs, ki lehetett, és Nagymama, Ágnis és Sári, aki anyám keresztanyja. És a kép hátán, hogy egyikük bűnös, a bűnös asszony is közöttük. Erről szeretnék.

Pontosan erről beszél. Ágnisről.

Venci keze szépen gyógyult. Két ujj megmaradt a jobb kezén, és ilyen nyomorékon is, a két szem ujjával házat épített, a kaszát a csuklójához kötötte, és domboldalakat kaszált. Az ambíciója megmaradt.

De férjnek rossz volt.

Ha nem történt volna a baleset, Ágnist nem vette volna el. Ágnis sokszor menekült, éjszaka, hajnalban, Venci egészen megháborodott, fuldokolta

ilyenkor. Ezeken az éjszakákon nem lehetett lefektetni Ágnist. Az ablakban üldögélt reggelig. Kevés beszédű volt.

A rossz tulajdonságok mindenesetre a házassággal ütöttek Vencibe. Káromkodós lett. Pedig náluk senki. Venci viccelődős volt. Jó kedélyű. Csak jött a baleset, és Jusztina apja megüzente Ferencnek, ne gondolja, hogy a leányát egy nyomorékhoz adja, és ha nem tudná tapasztalatból, hogy a szerelem gyógyulós betegség, és ha nem volna Jusztinának minden ujjára három kőrője, esetleg meggondolná. De Jusztinával nem ez a helyzet. És következő héten Jusztina eltűnt a faluból.

A baleset után Ferencet összerágta a lélek, kikezdte a saját lelke, kezdte s végezte, ha nem küldte volna Vencit a cséplőgépre. Ha nem így, ha nem úgy. Éjszakánként a zokogása.

Ferenc: Ha nem küldtem volna Vencit.

Lidia: Jobban lesz.

Ferenc: Nem lökték meg.

Lidia: Nem lökték.

Ferenc: Közel nyúlt.

Lidia: Közel nyúlt. Először ment cséplőgépre.

Ferenc: És közel nyúlt.

Lidia: És beszippantotta a gép szája.

Ferenc: Ha én mentem volna.

Lidia: Jobban lesz.

Ferenc: Ha megvolna az öt ujja.

Lidia: Meggyógyul.

Ferenc: Ha megvolna Jusztina.

Lidia: Meggyógyul.

Ferenc: Mondd el!

Lidia: Elmondtam.

Ferenc: Még egyszer.

Lidia: A szekér a ház előtt volt, Venci az udvar közepén, karjai az égnek álltak, a bekötözött karja is, és lihegett. És akkor megérkezettél.

Ferenc: Tovább.

Lidia: Vásárhelyre elaludt. Imádkoztunk. Végig. Nem szóban. Az operáció után az orvosok felébresztették, fiatalember, magának van élete.

De sok erő kell hozzá. Tulajdonképpen rengeteg, mondták. A mi segítségünk az Úrtól van, mondtam, Aki teremtette az eget és a földet, ámen. Milyen vallású vagyok? Református bethátista.

Ferenc: Még.

Lidia: Nincs tovább. Venci hazafelé énekelt, Uram Jézus, jövök, jövök.

De Ferenc kezdte előlről, ha nem küldtem volna Vencit. Jobban lesz. Nem lökték meg? Nem lökték. Közel nyúlt. Közel nyúlt. Először ment cséplőgépre. És közel nyúlt. És beszippantotta a gép szája. Ha én mentem volna. Nem tudhatjuk. Ha megvolna az öt ujj. Meggyógyul. Ha megvolna Jusztina. Begyógyul. Mondd el! Elmondtam. Még.

A szekér a ház előtt volt, Venci az udvar közepén, karjai az égnek álltak, a bekötözött karja is, és lihegett. És akkor megérkeztl. Még. Vásárhelyre elaludt. Imádkoztunk. Végig. De nem szóban. Az operáció után az orvosok felébresztették, fiatalember, van élete. De sok erő kell. Tulajdonképpen rengeteg, mondták. A mi segítségünk az Úrtól van, mondtam, Aki teremtette az eget és a földet, ámen. Milyen vallású vagyok? Református bethátista. Még. Nincs tovább. Venci hazafelé énekelt, Uram Jézus, jövök, jövök.

Venci egy álló évig csak Jusztinára gondolt, éjjel-nappal nézte a falat.

Az Isten szerelmére, ha tudtok valamit Jusztináról.

Jusztina anyja is meglátogatta őket, ugyanazt kérdezte, ugye megmondjátok, ha tudtok valamit Jusztináról. Többször eljött hozzájuk, mindig titokban. Ez a vadállat, mondta a férjéről. Ez a lelketlen barom. És mikor utoljára meglátogatta őket, hang nélkül érkezett, beesett a kapun. Távirat érkezett Bukarestből, suttogta. Jusztina meghalt. A barátnője írt. Jusztina holtteste a Kőkeresztben van. Mert Bukarestbe ment Jusztina, szolgálni, ezt írta a barátnője. És a Kőkeresztbe került. Azt mondta, neki már édesmindegy. Az ügyvédéknél a cselédszobában vagy itt a Kőkeresztben vagy az utcán. Hogy takarít, vagy annak a rengeteg sok megbüdosödött katonának ajándékozza amije megmaradt, mert lélek nélkül mit ér a test. Az ő gyönyörű leánya elbángyásodott.

Mikor megérkezett ez a távirat Bukarestből, mikor Jusztina anyja utoljára hozzájuk futott, Venci és Ágnis már házasok voltak.

Venci indulni akart Bukarestbe. Hazahozza Jusztinát.

Ágnis elébe állt, és Venci elverte. Ágnis bezárta a kaput, innen nem mész sehová, mondta, egy hónap, és megszületik a gyermek, és Venci újból megverte.

Végül Ágnis Lidiáért üzent. Lidia megragadta Venci arcát, két tenyerébe vette, ráfújt.

Jól figyelj rám! Nem a szerelem üdvözít. Életet sem ad. Te csak menjél, és etesd meg az állatokat. Először a disznókat. Utána a marha, a két ló.

Ágnist mosni küldte a Küküllőhöz. Felszedette Ágnissal a szőnyegetek, az ágyból a lepedőket. Maradj estig a Küküllőnél. Mossál ki mindent!

Minden tiszta volt.

Este engedd be a libákat! Fejd meg a tehenet! Aztán mindjárt a vacsora.

Három napig náluk maradt, etesd meg az állatokat, mondta Vencinek másnap. Mindenekelőtt a disznókat.

Ágnist a hagymapalántához irányította. Utána jöjjön az ebéd. Este a vacsora.

Nem adok egy hónapot, mondta Lidia, és tartós ágak és hasznos gyümölcsök sarjadnak belőletek. A Lélekből, mondta Lidia. Ha a gondolatok és a szív a pokol felé tartanak, a Lélek megérkezik.

Venci még hónapokig járta a kocsmát, megrészegetett, a kocsmából es-ténként üzentek Ágnisnak, jöjjön érte. A gyermek születése után sem változott a helyzet, sokszor üzentek, Venci megrészegetett. Ágnis az átalve-tőbe tette a kicsi Vencit, és ha nem bírt vele egyedül, segítettek.

Jusztina teste Bukarestben maradt.

Venciből végezetül tartós ágak sarjadtak. Rengeteg szép beszéd. Ő lett a halotti beszédes.

Beleszállhatott a Lélek, véli Róza, de furcsán, nem szabályosan és nem állandó lakozással. Nem az egész életébe. A szerelmet például nem hozta el.

Amikor az a gyenge, csenevész kántor megérkezett, és az első temetésén felszólították, na most következik, és ő csak tátozott, milyen halotti beszéd-del, ilyesmivel életében nem foglalkozott, mert egy kántor énekel, de ebben a faluban a halottas beszédet is a kántor, a prédikációt a pap, utána jön a ha-lottas beszéddel a kántor, mire Venci megköszöri a torkát, és elmondta az első halotti beszédét.

Hogy itt állunk, a mi testvérünk, Gergelyfi Lázár porhüvelyénél, aki mindvégig szorgalmas és hűséges életet élt, pedig nehéz élete volt biza, első világháború, fogság. A Drága Jóisten ott is megsegítette. Még az orosz földön is. Asszonyt adott melléje. Aki magyarul nem tud, a mai napig, és beszélni semmilyen nyelven, de a jó szíve kárpótolja a hiányt. Kereken hét év fogság. De a Jóisten kézenfogta. Hazasegítette a végtelen messzeség-ből. Mikor asszonyával megérkeztek Oroszországból, és a szülői házban, Gergelyfi Lázáréknál az orosz asszony mutogatni kezdett, biza megijedtek a szülők. Nem tud magyarul. És miután megtudták, nem azért nem tud, mert orosz, de süketnéma is, és így is marad, megölelték az asszonyt. Süketnéma,

de dolgos, magyarázta Lázár a szülőknek. Itthon vagytok, mondták a szülők. Felöltették őket, estig palacsintát evett az egész utca. A mi fiunk meghalt, és feltámadott, mondta a vén Gergelyfi Lázár. És Venci hozzáfűzte, a mi gondolataink távol állnak az Úristen gondolataitól, és mindneki tudja, az orosz asszony orosz létére nagy református lett.

És mikor Venci befejezte ezt az első halottas beszédét, a pap odament hozzá. Eszes vagy. Az eszed és a nyelved egyszerre mozog. Te vagy az új halotti beszédes, de a halotról beszélj ezentúl, könyörgöm, a halotról, ne az élőkről.

Gergelyfi Lázár halt meg. Nem az orosz asszony.

De Venciből hiába lett kiváló halotti beszédes. Pocsék férj maradt.

És Róza nem tudhatja, jó volt-e így. Hogy ők ketten. Venci és Ágnis. Hogy lett volna jó. Mindenesetre, ha Vencivel nem történik a baleset, és Lidia nem látja, hogy a fia egy éven át a falat nézi, Venci nem vette volna el Ágnist.

De éppen abban az évben, amikor Venci a bánatban volt, Lidia meglátogatta Ágnist. Nem ismerte közelebbről, de hallott róla. Ágnis anyja meghalt szülésben, nem is konfirmált, az apja nem hagyta, nem engedte moziba, bálba, sétálni a lányokkal, sehová, és úgy hírlett, Ágnis nem is akar menni. Templomba se.

Az *Ébresztő Hét* valahányadik napján a leányok látogatása volt soron. Lidia Sáratestvérrel ezeket a *sajnálatos helyzeteket* látogatta meg, így nevezte Sáratestvér, *sajnálatos helyzetek*, és azért engedi meg a rosszat is a Drága Jóisten, hogy nyújtsuk ki a kezünket mi is, és tárjuk ki a szívünket, dobogtassuk mások felé.

Sáratestvér diakonissza volt, és Vásárhelyről érkezett. A Drága Úrjézus pedig, mikor Lidiával és Sáratestvérrel bekopogott Ágnishoz, mikor Ágnis éppen egyedül volt otthon, mert úgy intézték, hogy egyedül legyen, az Úrjézus megkérdezte Ágnistól, leányom, ha valami nyomná a lelkedet.

Az *Ébresztő Hét* alatt a bibliaórákat mindig heti négyre emelték, és ilyenkor szép számmal érkeztek új tagok, mit mondjon Róza, százan énekeltek, *Távoli fény vilángol, Lesz, Aki véd, Halld a vihar zaján át, Van menedék, Van menedék, Van.*

A teadélutánokból begyűjtött adományokból megvásárolták az irkákat a helyi szegényeknek, elküldték a Szászvárosi Árvaháznak és a Református Kórháznak az adományokat, és még maradt is. A maradékból végre megvásárolhatták a hiányzó Halleluja-énekeskönyveket.

Abban az évben egyiket Ágnis kapta.

Nem tudjuk, mi lett volna. Ha nem lett volna az olajprés-ügy, és Ferencnek nem sokasodnak meg ennyire a dolgai, és nem küldi Vencit maga helyett a cséplőgépre. De Lidia nem nézhette tétlenül.

Miután a jótékonyági előadást megszervezték, és kinyitották a perselyt, meginspektálták a faluban az árvák és a rokkantak helyzetét, a szövetkezeti boltban pedig bevásároltak, és igés lapokat csúsztattak a helyi árvák csomagjaiba, és Ágnis mindenben segítkezett, Lidiának a lelkébe szállt a gondolat.

Vajon szerethetnél még férfit? Szerethetné én fiamat.

Lidia nem mondta el senkinek Ágnis titkát, egyedül Vencinek. Rózának sem. Csak amikor Róza reménytelenebb szerelemben égett, és kijelentette Lidiának, az ő elátkozott életének legyen vége. Ekkor Lidiának kifutott a száján, mindent elmondott Ágnisról. Megrázta Róza vállát. Te nem tudod, mit beszélsz.

És Róza most elmondhatja, Lidia soha, de soha nem volt ilyen szép, arca kivilágította, felmelegítette a szobát. Miket beszélsz? Mit szóljon Ágnis? Téged nem fogdos apád, mondta Rózának, neked nem nyúl a lábad közé, még vérzéskor is, hogy kiokádod a beleidet, és napokig csak macskát, kutyát és tyúkokat látnál. Bokrokat. Senki pillantását sem állod. Nézd meg Ágnist, saját stafíringját sem hozta el Vencihez. Ott hagyta a drága holmikat, ingek, alsószoknyák, a sok dunyha, párnahéj. Még legeslegutolsó este is utána lódult az apja. Ágnis hiába futott az asztal körül, hiába vetette le a cipőjét is, nehogy elcsússzon, a stafíringos ágyról mindent lerántott, lepedőket, párnákat, botoljon meg az a mocskos apja, mert Ágnis éppen a stafíringját rendezte, számbavette a paplanokat, dunyhákat, párnák, párnahéjak, törlők, a gyönyörű, magasra vetett ágyon. Az apja felé rúgta a stafíringhegyet.

Az apja felé rúgta a stafíringját, botoljon meg a kurva pénzében, és a Drágajóisten döglessze meg a belét.

És akkor futott Ágnis hozzájuk.

Az egyezés már előtte megtörtént, Venci kész elvenni Ágnist. Ha elfogadsz így, mondta Ágnis Vencinek. Rendes esküvőjük nem volt, és nem is hiányzott.

Lidia még aznap este bevezette Ágnist a bibliaóráss asszonyi közösségbe. Megkérdezte tőlük, kik vagyunk mi, hogy ítéljünk. Ha a Drága Úrjézus, egyszersmindenkorra tisztán megmondta, bűneid megbocsáttattak. Hová máshová léphetnének. Ágnist először levetkőztették, utána felöltöztették. Most mondjátok el, ha kifogásotok van ellene. Sáratestvér is ezt üzeni. Én Vásárhelyről imádkozom értetek, ezt írja, és felolvasta Sáratestvér teljes levelét.

Ágnist egy órán belül menyasszonnyá avansálták az asszonyok.

Másnap jótékonyági teadélután volt, és jó sok készülő lett volna, ki főzi a teát, ki fogadja a fiatalokat, és a frissen konfirmáltakat, és ki lesz az Ige-felelős, az éneksegítő, hiába, ezt nem lehet halogatni, sürgősség, jelentette be Lidia, kiragadni Ágnist a Sátán kezéből.

Lidia kinyújtotta a kezét, jövel, mondta Ágnisnak, mert Isten előtt nincsen személyválogatás, és Ágnis indult, közönséges, hétköznapi ruhában. Lidia ezután az asszonyokat szólította, jöjjetek. Ágnis menyasszonyságához. Levetkőztette Ágnist, egy szál pendelyben álldogált. De nem esett kétségbe. Nem is szégyellte magát, Ágnisra rátekintett az Úr, magyarázta Lidia, férjhez megy.

És a Lélek és a menyasszony ezt mondja, jövel, és a ki csak hallja, mondja ezt, hogy jövel, jövel, de hová jövel, kérdezték az asszonyok, mert ez az ige most nem idevaló, ez csak rendes menyasszonnyal és rendes vőlegénnyel.

Kicsit belezavarodtam, mondta Lidia.

Mire megsajnálta Lidiát, és egyszerre mondták, *jövel, a Lélek és a menyasszony ezt mondja.*

Lidia Ágnis hasára fűjt, mit érzel, kérdezte. Szégyent. És most. Szégyent. És ti mit mondotok, kérdezte Lidia a többiektől. Hányan voltak, kérdezem Rózát. Ezek a többiek. Legalább ötvenen, mondta Róza. Mondjatok áldást, kérte Lidia őket, vagy valami szépet. *Ha valaki hisz énbennem, élő vizek folyamai ömlenek annak belsejéből,* mondta Péterfi Juci. Tovább. *Mindenre van erőm a Krisztusban.* Tovább. *Elég néked az én kegyelmem.* Tíznél többen felszóltak. Most a saját szavaitokat, kérte őket Lidia, saját szavakat adjátok.

Felállt Pioda Anna, és Ágnis nyakára fűjt. Utána Madaras Cérók Zéfi, Kanka Jolán, Dósa Sulya Margit, Ábris Róza. Az egész első sor. A másodikból is sokan, szinte mindenki. Simogatták Ágnis fejét, vállát, Ágnes testének minden darabját. Comb, nyak, csukló, lapocka. Nincs több szabad bőröd, kacagtak. Megforgatták, hogy beleszédült.

Mit érzel, kérdezte Lidia. Hogy menyasszony vagyok, válaszolta Ágnis. Még egyszer, kérte Lidia. Menyasszony. Ki a menyasszony, kérdezte Lidia. Én vagyok.